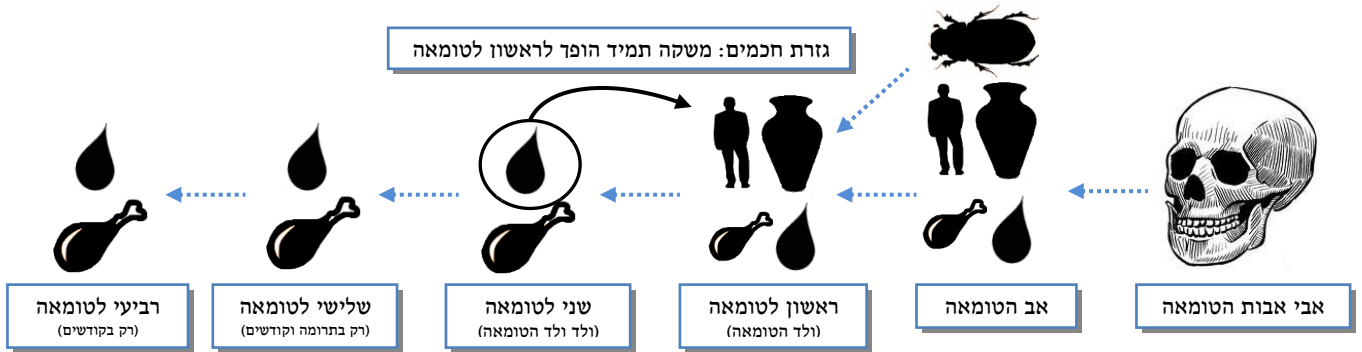


## טומאת בשר קדשים טמא [יד ע"א "מכדי בשר" - "מיהו מטמא"]

באופן כללי, כל נגיעה של אדם או אוכל טהור, באדם או אוכל טמא - מטמאה את הטהור בדרגה מתחת לדרגת הטמא (למשל, אדם שנגע באב הטומאה ייהפך לראשון לטומאה). הדין זהה לנגיעת טמא בטומאה שהינה בדרגה מעליו (לכן שני לטומאה שנגע בראשון לטומאה - נשאר באותה דרגה). להלן ששת דרגות הטומאה: 1. אבי אבות הטומאה (המת). 2. אב הטומאה (שרץ, אדם, כלים, משקים ואוכלים מטמאים ועושים ראשון לטומאה). 3. ראשון לטומאה. 4. שני לטומאה. 5. שלישי לטומאה (רק בתרומה וקדשים). 6. רביעי לטומאה (רק בקדשים).



משנתנו עוסקת בחיוב לשמור את התרומה והקדשים טהורים, ואם הם נטמאו – לא לטמא אותם בדרגות חמורות יותר. למרות זאת העידו התנאים שבמקרים מסוימים: כשריפת קדשים והדלקת הנר בשמן טבול יום, לא נמנעו אנשים מלעשות זאת, אף שגרמו לקודש הטמא להיטמא באופן חמור יותר בשעת השריפה.

משנתנו

בעת שריפת הקדשים יחדיו הבשר שני לטומאה נוגע בבשר ראשון לטומאה - ונשאר בדרגתו שלו "שני לטומאה", ומהי כוונת רבי חנינא "מוסיפים טומאה על טומאתו"?

**רב יהודה:** הכוונה במשנה "הבשר שנטמא בולד הטומאה" לבשר ולד ולד (שלישי) לטומאה, ובשריפתו עם ראשון לטומאה נעשה "שני לטומאה" (החידוש שיותר לטמא יותר את הבשר).

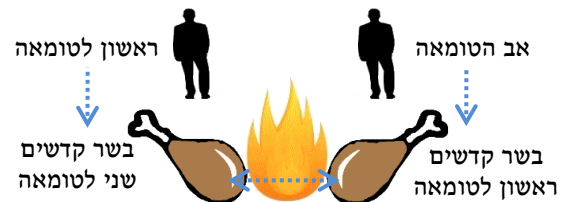
הניחא למ"ד אוכל קדשים מטמא אוכל קדשים, אך לשיטת רבינא בשם רבא שאף אוכל קדשים אינו מטמא אוכל קדשים, כיצד ייתכן דבריו של רבי חנינא?! הרי בשרי הקודש אינם מטמאים זה את זה בשעת השריפה!

היה בשעת השריפה על הבשר "ראשון לטומאה" מים, והמים נטמאו מהבשר להיות "ראשון לטומאה" (גזירת חכמים). המשקים (ולא הבשר עצמו) הם אלו שטימאו את "השלישי לטומאה" והפכוהו ל"שני לטומאה" (לכ"ע משקה מטמא אוכל).

אם כך היה על המשנה לומר: בשר שלישי לטומאה שנטמא בשריפה "עם הבשר (ראשון לטומאה שהיו עליו) ומשקין". אבל נכתב רק "עם הבשר שנטמא באב הטומאה"?

אכן, אין משקין על הבשר ומדאו' אוכל אינו מטמא אוכל, אבל מדרבנן מטמא, ועדותו של רבי חנינא מלמדת שלא חששו לטמא את הבשר שהינו "שלישי לטומאה" ולהפכו ל"שני לטומאה" מדרבנן (למסקנה, לשיטת אביי ורבא"א בשם רבא רבי חנינא דיבר על בשר קדשים שנגע בבשר קדשים, וחידושו שיותר לטמא בשר שלישי להיות שני מדאו'. לשיטת רבינא בשם רבא החידוש שיותר לטמא בשר שלישי להיות שני מדרבנן).

רבי חנינא סגן הפהנים אומר: מימיהם של הפהנים לא נמנעו מלשרוף את הבשר שנטמא בולד הטומאה (והבשר נעשה שני לטומאה) עם הבשר שנטמא באב הטומאה (והבשר נעשה ראשון לטומאה), אף על פי שמוסיפין טומאה על טומאתו. (בשעת השריפה נטמא בשר ולד הטומאה מהבשר שטמא באב הטומאה ולא חששו לטומאה, מפני שעל שניהם ישנה חובה להישרף, כדן כל קדשים שנטמאו).



ברייתא

יכול יהא אוכל מטמא אוכל? תלמוד לומר "וכי יתן מים על זרע ונפל מנבלתם עליו טמא הוא" (המילה "הוא" בפסוק ממעטת ללמדנו) הוא טמא ואין עושה פיוצא בו טמא.

מחלוקת אמוראים, באיזה מקרה נאמר הכלל "אין טומאה עושה כיוצא בה" (אוכל אינו מטמא אוכל, משקה אינו מטמא משקה, אך משקה מטמא אוכל): **אביי:** בחולין, אבל בקדשים ותרומה מטמא (ע"פ שאלת חגי את הכהנים: מה דין לחם תרומה טמא שנגע בתבשיל (אוכל באוכל), והתבשיל נגע ביין נסכים והיין בשמן מנחות (משקה במשקה) – משמע שבתרומה ובקדשים כולם מטמאים זה את זה).

רב אדא בר אהבה בשם **רבא:** בחולין ובתרומה, אבל בקדשים מטמא.

רבינא בשם **רבא:** מקרא מלא דיבר הכתוב (דיבור שלם ואין לחלק בו), וכוונת הפסוק "הוא" למעט הכל, ובכל סוג אוכל (חולין, קדושה ותרומה) אין אוכל עושה אוכל אחר טמא.